

<p>مهر</p> <p>آموزشگاه</p>	<p>تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۳/۱۶</p> <p>مدت امتحان: ۹۰ دقیقه</p> <p>نیاز به پاسخنامه</p> <p>دارد ○ ندارد ●</p>	<p>باسمه تعالی</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴</p> <p>دبیرستان غیردولتی هدی (دوره‌ی دوم)</p> <p>آزمون نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲</p> <p>تعداد صفحات: ۶ تعداد سؤال: ۲۸</p>	<p>کلید سؤالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی (۲)</p> <p>پایه: یازدهم</p> <p>رشته: انسانی</p> <p>نام دبیر: خانم مقدّمی</p>							
	<p>بارم</p> <p>شرح سوالات</p> <p>ردیف</p>									
<p>الف</p> <p>تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)</p>										
<p>۱. علت رونق و رواج شاعری در دوره صفویه در قرن یازدهم چه بود؟ (یک مورد ذکر کنید)</p> <p>وابسته نبودن شعر به دربار، از بین رفتن طبقه مدیحه سرا، بها ندادن به شعر ستایشی، رفاه اقتصادی مردم، آشنایی ایرانیان با اروپا و...</p> <p>۲۵٪</p>										
<p>۲. نثر «مصنوع» در دوره هندی چه ویژگی‌هایی دارد؟ حلاوت و فخامت نثر فنی دوره‌های قبل را ندارد و تکلف و بی‌ذوقی و غلط‌پردازی در آن موج می‌زند.</p> <p>۵٪</p>										
<p>۳. در جدول زیر موارد (الف) را به موارد (ب) با توجه به روابط بین آن‌ها وصل کنید.</p> <table border="1" data-bbox="220 952 1375 1422"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>واقع‌گرایی</td> <td>جامی</td> </tr> <tr> <td>ترکیب‌بند عاشورایی</td> <td>بیدل دهلوی</td> </tr> <tr> <td>تحفه‌الاحرار</td> <td>وحشی بافقی</td> </tr> <tr> <td>کاربرد استعاره‌های رنگین</td> <td>محتشم کاشانی</td> </tr> </tbody> </table> <p>۱</p>	الف	ب	واقع‌گرایی	جامی	ترکیب‌بند عاشورایی	بیدل دهلوی	تحفه‌الاحرار	وحشی بافقی	کاربرد استعاره‌های رنگین	محتشم کاشانی
الف	ب									
واقع‌گرایی	جامی									
ترکیب‌بند عاشورایی	بیدل دهلوی									
تحفه‌الاحرار	وحشی بافقی									
کاربرد استعاره‌های رنگین	محتشم کاشانی									
<p>۴. درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) شعر دوره هندی شعری معنی‌گراست: درست</p> <p>ب) قدرت شاعری "ابن یمین" در مثنوی‌های اخلاقی اوست: نادرست</p> <p>۵٪</p>										
<p>۵. هرکدام از کتاب‌های زیر در چه موضوعاتی نوشته شده است؟</p> <p>الف) مجالس المؤمنین: زندگی‌نامه</p> <p>ب) عالم‌آرای عباسی: تاریخ</p> <p>۵٪</p>										

۲۵٪	۶. در سبک عراقی باور به قضا و قدر به جای باور به اختیار و اراده در سبک خراسانی جایگزین می‌شود.
۵٪	۷. هر کدام از موارد زیر در کدام قلمرو (زبانی، ادبی و فکری) شعر سبک هندی قرار می‌گیرد؟ الف) استفاده از ردیف‌های طولانی: ادبی ب) کاهش کاربرد لغات عربی: زبانی
۲۵٪	۸. مهم‌ترین کانون ادبی در قرن دهم کدام شهر بود؟ اصفهان
۲۵٪	۹. عبارت زیر معرف کدام شاعر است؟ کلیم کاشانی «در ابداع معانی رنگین مشهور است و به دلیل مضمون‌های ابداعی فراوان "خلاق‌المعانی ثانی" لقب گرفت»
	ب زیبایی شناسی (۶ نمره)
۵٪	۱۰. در کدام بیت تشبیه فشرده و در کدام یک تشبیه گسترده به کار رفته است؟ الف) پیش کمان ابرویش لابه همی‌کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند فشرده ب) برای قد کشیدن در هوایت دلم مثل صنوبرها صبور است گسترده
۲۵٪	۱۱. در تشبیه زیر «وجه شبه» را مشخص کنید. «گرت ز دست برآید چو نخل باش، کریم »
۵٪	۱۲. در عبارت زیر مجاز و معنای آن را مشخص کنید. فریشتگان سنگ به وی می‌زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟ مجاز از انسان
۲۵٪	۱۳. در بیت زیر «قرینه» را مشخص کنید. برآشف ایران و برخاست گرد همی هر کسی کرد ساز نبرد
۷۵٪	۱۴. در بیت‌های زیر چه نوع استعاره‌ای (مصرّحه و مکنّیه) به کار رفته است؟ الف) ای آبشار نوحه‌گر از بهر چیستی؟ چین بر جبین فکنده ز اندوه کیستی؟ مکنّیه ب) دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر کای نور چشم من به جز از کشته ندروی مصرّحه

	پ) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود مصرحه	
۵٪	۱۵. در موارد زیر مفهوم استعاره‌های مشخص شده را بیان کنید. الف) با کاروان حله برفتم ز سیستان با حله تنیده ز دل بافته ز جان شعر ب) شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق میبت افتاد؛ گفتم که خرده مینا بر خاکش ریخته. گلهای رنگارنگ	
۵٪	۱۶. استعاره زیر را به یک تشبیه کامل تبدیل کنید. "باز امشب ای ستاره تابان نیامدی" معشوق که مثل ستاره تابان است	
۵٪	۱۷. در بیت زیر، استعاره را بیابید و مشخص کنید آن استعاره، کدام رکن باقی مانده از تشبیه است؟ ای سرو پای بسته به آزادی مناز آزاده من که از همه عالم بریده‌ام مشبه	
۷۵٪	۱۸. کنایه‌ها را در عبارتهای زیر مشخص کنید. الف) این نغمه محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب) زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید پ) ای پای به گل فروشده، ای خسته تیر بلا، همه ما را خوانید.	
۱	۱۹. مفهوم کنایی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) دامن هر گل مگیر و گرد هر بلبل مگرد طالب حسن غریب و معنی بیگانه باش علاقه‌مند بودن ب) نقشی بر آب می‌زنم از گریه حالیا تا کی شود قرین حقیقت مجاز من کار بیهوده انجام دادن	
۵٪	۲۰. کنایه در لغت به چه معناست؟ پوشیده سخن گفتن	
	پ نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۱ / ۵	۲۱. شعر زیر را بخوانید و به موارد خواسته شده، پاسخ دهید. روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده‌ام چون نگاه آشنا از چشم یار افتاده‌ام دست رغبت کس نمی‌سازد به سوی من دراز چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده‌ام	

	<p>اختیارم نیست چون گرداب در سرگشتگی نبض موجم در تپیدن بی‌قرار افتاده‌ام</p> <p>عقد‌های هرگز نکردم باز از کار کسی در چن بیکار چون دست چنار افتاده‌ام</p> <p>همچو گوهر گر دلم از سنگ گردد دور نیست دور از مژگان ابر نوبهار افتاده‌ام</p> <p>الف) دو مورد از ویژگی‌های زبانی آن را بنویسید. کمی واژگان عربی، واژگان کوچه بازاری، جمله‌های ساده و کوتاه، ساختمان ساده واژگان، کاربرد واژگانی که در شعر گذشته کمتر به کار می‌رفته</p> <p>ب) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. قالب: غزل، کاربرد آرایه‌های ادبی</p> <p>پ) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟ بی‌اعتباری دنیا، ناامیدی شاعر، جبرگرایی، حس بی‌فایده بودن، دوری از معشوق، یاد زادگاه</p>
۱	<p>۲۲. متن زیر را از نظر زیبایی‌شناسی بررسی نمایید. (ذکر چهار مورد کافی است)</p> <p>«فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بی‌رود. درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده»</p> <p>تشبه، تشخیص، استعاره، سجع، مراعات نظیر، جناس</p>
۵٪	<p>۲۳. ابیات زیر را از نظر مضمون بررسی کنید: بیان واقعیات و تجربیات روزمره زندگی و شرح اوضاع خود</p> <p>بخیه کفشم اگر دندان نما شد، عیب نیست خنده می‌آرد همی بر هرزه گردی‌های من</p> <p>ریشه نخل کهنسال از جوان افزون تر است بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را</p>
۵٪	<p>۲۴. با توجه به متن زیر دو مورد از ویژگی‌های سبک هندی "زبانی" را بیان کنید:</p> <p>«از طبقه علیّه شعرا که ناظران مناظم سخن‌پیرایی و پیرایه‌بندان سلسله معنی‌آرایی‌اند در آن هنگام در اردوی معلّاً و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود». کاربرد فراوان واژگان عربی، ترکیبات مصنوع و متکلف، مطابقت موصوف و صفت، پیچیدگی جملات و دور بودن نثر از سادگی، کاربرد تتابع اضافات، جمله‌های طولانی</p>
۵٪	<p>۲۵. غزل زیر را از نظر تاریخ ادبیات بررسی کنید. (ذکر دو مورد کافی است)</p> <p>من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی</p>

	<p>دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم باید از اول به تو گفتن که چنین خوب چرایی</p> <p>شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن تا به همسایه نگوید که تو در خانه مایی</p> <p>عشق و درویشی و انگشت‌نمایی و ملامت همه سهل است تحمل نکنم بار جدایی</p> <p>سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد چون بدانست که در بند تو خوشتر ز رهایی</p> <p>سعدی</p> <p>سعدی شاعر قرن ۷، غزل عاشقانه را به اوج می‌رساند، سعدی دز غزل عاشقانه سرآمد است، غزل‌های او ویژگی‌های سبک عراقی را دارد. شعر این دوره نرم و دلنشین و از معانی عمیق برخوردار است.</p>																					
ت	موسیقی شعر (۶ نمره)																					
۲	<p>۲۶. بیت زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن و نشانه‌های هجایی هریک را در خانه‌ها جای دهید:</p> <p>نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند همه اسمند و تو جسمی همه جسمند و تو روحی</p> <table border="1" data-bbox="167 1025 1428 1400"> <tr> <td>پایه‌های آوایی</td> <td>نَ ظَ رَا وَرَ</td> <td>دَ مْ بُر دَمْ</td> <td>کِ وَ جُودِی</td> <td>بِ تْ مَآ نَدْ</td> </tr> <tr> <td></td> <td>هَ مِ اس مَن</td> <td>دُ تْ جِس مِی</td> <td>هَ مِ جِس مَن</td> <td>دُ تْ رُوحِی</td> </tr> <tr> <td>نشانه‌های هجایی</td> <td>- - UU</td> <td>- - UU</td> <td>- - UU</td> <td>- - UU</td> </tr> <tr> <td>نام وزن</td> <td>فعلاتن</td> <td>فعلاتن</td> <td>فعلاتن</td> <td>فعلاتن</td> </tr> </table>	پایه‌های آوایی	نَ ظَ رَا وَرَ	دَ مْ بُر دَمْ	کِ وَ جُودِی	بِ تْ مَآ نَدْ		هَ مِ اس مَن	دُ تْ جِس مِی	هَ مِ جِس مَن	دُ تْ رُوحِی	نشانه‌های هجایی	- - UU	- - UU	- - UU	- - UU	نام وزن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	
پایه‌های آوایی	نَ ظَ رَا وَرَ	دَ مْ بُر دَمْ	کِ وَ جُودِی	بِ تْ مَآ نَدْ																		
	هَ مِ اس مَن	دُ تْ جِس مِی	هَ مِ جِس مَن	دُ تْ رُوحِی																		
نشانه‌های هجایی	- - UU	- - UU	- - UU	- - UU																		
نام وزن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن																		
۲	<p>۲۷. بیت زیر را تقطیع کرده، وزن و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید:</p> <p>هان ای دل عبرت بین از دیده عبر کن هان ایوان مداین را آینه عبرت دان</p> <p>هانی دل عبرت بین از دی د ع بر کن هان ای وان م داین را آیی ن ی عب رت دان</p> <p>مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن</p>																					
۲	۲۸. کدام یک از ابیات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ دلیل خود را بنویسید:																					

کند ناز و ز تو بپوشد سخن

الف) چو دل بر نهی بر سرای کهن

سبزه پیاده می رود غنچه سوار می رسد

ب) باغ سلام می کند سرو قیام می کند

چون ارکان یکی در میان مثل هم هستند

پیروز و سربلند باشید

«المی! چه جویم که ناپیم نمان از تو بی نظایی اسبه و چه گویم که نمایم عرفان به تو سرگردانی اسبه»